

Η «3η Σεπτέμβρη» και ο Κώστας Σημίτης

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Εν όψει της «3ης του Σεπτέμβρη», τα απομεινάρια του άλλοτε ενδόξου κινήματος διοργανώνουν στις 3 και 4 του επομένου μηνός διήμερο «πολιτικό-επιστημονικό» συμπόσιο, με θέμα «Το ΠΑΣΟΚ και η ελληνική πραγματικότητα 1974-2014». (Η ειρωνεία της διατύπωσης είναι, υποθέτω, ανεπιγνώστη...) Αναμένω με ενδιαφέρον την πραγματοποίησή του, δεδομένου ότι, στην ομάδα των ομιλητών, περιλαμβάνονται πρώην στελέχη του κόμματος, τα οποία διακρίθηκαν για την έντιμη, πλην μάταιη όπως απεδείχθη, προσπάθειά τους να αναμετρηθούν με την ακαταμάχητη «ελληνική πραγματικότητα», λ.χ., οι Τάσος Γιαννίτσας και Νίκος Χριστοδουλάκης, επίσης σοβαροί αναλυτές της κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας, όπως οι Νίκος Μαραντζίδης, Γιώργος Παγουλάτος και Γιάννης Βούλγαρης, ενώ θα εκπροσωπηθεί επαρκώς (και με το παραπάνω, θα έλεγα) η πλευρά της «ελληνικής πραγματικότητας»: Βάσω, Σκανδαλίδης, Κουκουλόπουλος, Ευθυμίου, Σουλαδάκης και δεν συμμαζεύεται...

Προξενεί εντύπωση σε ορισμένους, ωστόσο, η θέση που έχει δοθεί στην ομιλία του Κώστα Σημίτη, ο οποίος εμφανίζεται σε εκδήλωση του ΠΑΣΟΚ για πρώτη φορά μετά τη διαγραφή του από τον Γεώργιο Β' των Παπανδρέου. Ο πρώην πρωθυπουργός πρόκειται να μιλήσει την τελευταία ημέρα του συμποσίου πριν από τον Νίκο τον Ανδρουλάκη, τον υπέροχο ΓΑΠ και κάποιον Παύλο Χρηστίδη, για τον οποίον η ανακοίνωση του κόμματος μας πληροφορεί ότι είναι ο γραμματέας της νεολαίας ΠΑΣΟΚ, οπότε έτσι μαθαίνουμε κιόλας ότι υπάρχει νεολαία ΠΑΣΟΚ.

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης ασπάζεται εγκαρδίως (έτσι νομίζω - δεν βάζω το χέρι μου στη φωτιά...) τον αντιπρόεδρο της Ν.Δ.

Δεν πρέπει να απορεί κανείς, όμως. Μιλώντας πρώτος, ο Κ. Σημίτης θα πρέπει να υποστεί τους ομιλητές που θα ακολουθήσουν (φαντασθείτε μόνο πόση ώρα θα χρειασθεί ο Γιώργος για την ομιλία του) και, φυσικά, τον πρόεδρο

τον Ευάγγελο τον Βενιζέλο, ο οποίος θα μιλήσει τελευταίος, έχοντας μπροστά του ένα ενωμένο για την περίπτωση «όλον ΠΑΣΟΚ». Η θέση που έχει δοθεί στον πρώην πρωθυπουργό είναι ενδεικτική της αμνηστίας με την οποία το

ΠΑΣΟΚ (είτε βαθύ είτε ρηχό) αντιμετώπιζε πάντα τον Κ. Σημίτη, για λόγους πολιτικούς, οι οποίοι όμως ήταν συνυφασμένοι με τους κοινωνικούς και τους πολιτισμικούς. Ο Σημίτης δεν έστελνε τη σύζυγό του για ψώνια στη Νέα

Υόρκη τα Χριστούγεννα, δεν πήγαινε στα μπουζούκια, δεν έπινε, δεν χόρευε ζεϊμπέκικο, δεν γκομενίζε και στις δημόσιες εμφανίσεις του φορούσε πάντα γραβάτα. Οι ίδιοι οι πασόκοι, την εποχή της προσπάθειας για την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, τον κάκιζαν ως «προτεστάντη» και «λογιστάκο». Δεν διεκδικούσε τις δάφνες του λεβέντη και καραμπουζουκλή, όπως ήθελε η πασοκαρία τα ινδάλματα της. Πολλά μπορεί να προσάψει κανείς στην εσωτερική πολιτική του και, πρωτίστως, όσον αφορά την ανοχή του ή την αδυναμία του να αντιδράσει στη διαφθορά του πολιτικο-επιχειρηματικού πλέγματος της εποχής, εντούτοις όμως ήταν πολύ Ευρωπαίος ως πολιτικός και πολύ αστός ως προσωπικότητα, για τα πρότυπα του κόμματός του.

Εχω υπόψη, σχετικώς, δύο πραγματικά περιστατικά από τις εκλογές του 1996, τα οποία αποδίδουν την ιδιαιτερότητα της περίπτωσης του μέσα στο πλαίσιο του πασοκικού σύμπαντος, δηλαδή της ελληνικής κοινωνίας όπως διαμορφώθηκε στα χρόνια της παντοδυναμίας του κόμματος. Μία φίλη εξέφρασε την κατάπληξη της, όταν έμαθε ότι η ηλικιωμένη, παλαιοκαρμανλικών αποκλίσεων, μητέρα της επρόκειτο να ψηφίσει τον Σημίτη. «Μα αυτός είναι ΠΑΣΟΚ! Εσύ θα ψηφίσεις ΠΑΣΟΚ;» της είπε. «Μην τα πιστεύεις αυτά. Εδώ στην Αναγνωστοπούλου μένει ο άνθρωπος», ήταν η απάντηση της γηραιάς κυρίας. Την ίδια εποχή, ένας άλλος φίλος ρώτησε τη θεία του (αναλόγων προδιαγραφών με την προηγούμενη κυρία), η οποία τότε πλησίαζε τα ενενήντα, τι επρόκειτο να ψηφίσει. «Σημίτη, παιδί μου. Αλλά φοβάμαι ότι θα βγει το ΠΑΣΟΚ».

Τελικά, αυτό ήταν που συνέβη. Βγήκε ο Σημίτης, αλλά βγήκε και το ΠΑΣΟΚ. Και μολονότι ο ίδιος δεν μπόρεσε ή δίστασε να το αλλάξει εκ βάθρων, όπως τουλάχιστον σχεδίαζε πλησιάζοντας προς τις εκλογές του 2000, εν τέλει, με την επίτευξη της ένταξης στην ΟΝΕ έδωσε την κατεύθυνση, από την οποία έκτοτε ούτε η χώρα ούτε το ΠΑΣΟΚ μπορούν να ξεφύγουν. Το κόστος της ανοχής του στη διεφθαρμένη κοινοκρατία ήταν τεράστιο και το πληρώνουμε σήμερα. Όμως, στην πολιτική πάντοτε τα μέσα που διαθέτει κάποιος είναι περιορισμένα, ενώ ο κατάλογος των επιθυμητών στόχων ατελείωτος. Επομένως, η επιλογή των προτεραιοτήτων στις οποίες θα αξιοποιήσει τους πόρους που έχει στη διάθεσή του είναι υποχρεωτική και από αυτήν θα κριθεί. Δεν χωρεί αμφιβολία ότι η ΟΝΕ -μία νομισματική ένωση χωρίς τις προϋποθέσεις της πραγματικής οικονομικής ένωσης- στήθηκε σε λάθος βάση. Παρακολουθώντας όμως τη βαθιά Ελλάδα και την τρομακτική πραγματικότητά της να αναδύονται, καθώς συμπληρώσαμε πια τρία χρόνια χρεοκοπημένοι, δεν μου μένει αμφιβολία ότι, παρά τα ευρωπαϊκά λάθη και τις ελληνικές ολιγωρίες, είμαστε σε ασύγκριτα καλύτερη μοίρα με το πρόβλημά μας να αναγνωρίζεται ως ευρωπαϊκό (κανείς πια δεν το αμφισβητεί αυτό) παρά αν αντιμετωπίζαμε τη χρεοκοπία μόνοι. Η βαθύτερη πρόσδεσή μας στην Ευρώπη οφείλεται στον Σημίτη. Αυτό δεν του το συγχώρησε ποτέ το ΠΑΣΟΚ. Γι' αυτό του αξίζει τώρα να υποστεί τον Νίκο τον Ανδρουλάκη, τον Παύλο τον Χρηστίδη και τον θλιβερό διάδοχό του...